

CSABA ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP

Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap

Előfizetési árak

helyben házhoz hordva vagy vidékre postai szétküldéssel
 egész évre 5 frt
 félévre 2 frt 50 kr
 negyedévre 1 frt 25 kr
 Egyes szám ára 10 ltr (kapható a kiadóhivatalban)

Az előfizetési pénzek, hirdetések és „Nyiltterek“ a kiadóhivatal címén küldendők

Szerkesztőség és kiadóhivatal

B.-Csabán, főtér 890. sz. a. a postahivatal tözsomszedságában
 Tóth Ferencz könyvnyomdája

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőség címén küldendő

Kéziratok vissza nem adatnak

Hirdetési árak

Három hasábos petit-sor egyszeri beiktatásnál 8 kr, kétszeri beiktatásnál 12 kr, háromszori beiktatásnál 15 kr
 Bélyegdíj külön minden beiktatásnál 30 kr
 A hirdetések után járó díjak előre fizetendők

A „Nyiltter“ minden sorának közlési díja 30 kr
 Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el

A csabai községi előjárók választása előtt.

Mult számunkban közöltük már lapunk tisztelt olvasóival a községi előjárósági jelöltek névsorát s a választási határidőt.

Most a fontos momentum előtt állva, nem mellőzhetjük, hogy az ügyet pár szóval ne érintsük annál is inkább, miután a választás már holnap lesz s a holnapi választás döntő befolyással lesz városunk jólétére és így egy általános közérdek fölött határoz.

A legközelebb lefolyt három év után megszűnik a volt községi előjáróság működése, hogy azt egy újabb megválasztott vegye át. — Csaba város polgárainak újból nyílik alkalom jogaikat érvényesíteni az iránt, hogy előjáróikat újból megválaszthassák.

Szép alkalom! s méltó arra, hogy azt komolyan fel is használják.

Oly kérdés felett dönt a holnapi nap, mely nem egy pár napra, hanem ismét három egész évre szól; oly kérdés felett, melytől városunk jóléte, boldogsága s előrehaladása függ.

Csaba város kiválasztott férfainak kezébe teszi le sorsát, azokra bizza önmön magát. Nem méltó-e tehát, hogy az ügy fontosságát szem előtt tartva, oly férfiakat állítsunk városunk élére, a kiktől biztosan tudhatjuk, hogy helyüket szilárdul meg is állják?

Nem szükséges-e minden részrehajlást megelőzve, csakis a tehetséget, a szakavatottságot tekinteni s a szerint választani meg Csaba város új előjáróságát?

Ha ezt teszszük, akkor bizvást nézhetünk a jövőnek eléje, akkor Csaba város polgárai méltókép érvényesítették jogaikat, mert oly férfiakra bízták városunk ügyét, kiktől remélhetik, hogy egyedüli feladatuk annak előremozdítása leend.

Vessünk hát el szemünk elől minden személyeskedést s támogassuk a közérdekeket. Ne nézzük, hogy csupán egyikünk vagy másikunk érjen czélt, hanem válllvetve oda törekedjünk, hogy a holnapi nap városunk felvirágozásának napja legyen.

Ott áll előttünk a jelöltek névjegyzéke, mely oly egyének névsorát tárja elénk, kiket nem az önérdék, nem a részrehajlás, hanem egyedül az érdem, a tehetség és szakavatottság emelt e kintetésre.

Ezekről nyugodt lelkiismerettel mondhatjuk el, hogy hivataluknak egytől-egyig pontosan meg fognak felelni.

Kevés kivétellel már mind hivatalt viselt férfiú, mi már magában véve is nagy reményekre jogosít. S ha valaki eddigi hivatásában részrehajlatlanul viselte a rábizott biztséget és hivatalának hiven megfelelt: az annál inkább megérdemli, hogy bizalmunkkal a jövőben is megajándékozzuk, mert csakis ily egyének működésétől várhat

Csaba városa jó eredményt, csak is ily férfiak működhetnek áldásthözoon.

Fel kell hát használnunk az alkalmat, hogy midőn — még egyszer említjük — oly sok jó jelölt közt választhatunk, válaszszuk meg ezek közül a legjobbakat, mert csak is akkor várhatjuk városunk előhaladását, ha annak élére oly férfiakat állítunk, kik teljes erejükből mindig a jó ügyekért fáradoznak.

Midőn tehát az ügy fontosságát még egyszer hangsúlyozzuk, hinni akarjuk, hogy holnap oly egyének választatnak meg, kik egy szívvel s lélekkel fognak a közérdekért küzdeni, kiktől városunk előmozdítását, gyarapítását méltán elvárhatjuk. Ezt pedig csak úgy érzük el, ha kivételünk az önérdékből s a közös jólétet és gyarapodást tekintve, részrehajlatlanul választunk.

—x—

Az országgyűlés

tárgyalja a költségvetést — általában. A főrendiház f. hó 12-én tartott ülésében 9 szótöbbséggel nem fogadta el a zsidók és keresztények közti házasságról szóló törvényjavaslatot, még az általános tárgyalás alapjául se.

A szavazatokról álljon itt a következő érdekes statisztika:

Igen-nel szavaztak 191-en, köztük négy zászlós ur, Koburg és Batthányi Ödön hercegek, 62 gróf, 69 báró és 54 főispán. A főispánok kö-

Hanem bezzeg a tél, valóságos lovag, kinek figyelme a legkisebb csekélysegekre is kiterjed. Az urfiaknak s kisasszonyoknak bálakat rendez, sőt néha még zenével is szolgálna hozzá, melyet azonban rendesen megvetnek s ő azért még meg sem haragszik.

A szánkázást s a koresolyázást már érintettem.

S ha olvasóimtól szabad lenne kérdeznem, hogy nemde sok boldog órát töltöttek a havon, jegen s a téli bál termekben, bizonyára igennel felelnének.

Talán nagyon prózainak találnák, hogy ha őt egy mutatnám be, mint mesterembert s különösen, ha azt mondanám, hogy egyszerre hűdász és üveges, kőmives és takács.

No, de ha hozzá teszem, hogy nem kenyérkeresetből, sőt nem is uri passióból, hanem nagylelkűségből szive nemesebb ösztönének engedve, gyakorolja e mesterséget, bizonyára egygyel több okuk lesz őt megkedvelni.

Inkább úgy mutatom be őt, mint művészt. Mint képző a legfantasztikusabb alakokkal lep meg. Ezeket, éjjel, míg te esendes álomba merülve nyugszol, a legkitartóbb fáradsággal rajzolja ablakaidra, hogy felkelvén, legyen minden gyönyörködőd.

Mint ékszerész, alkotásaival az ősz által lekopasztott fák ágait ékesíti fel.

Végre bemutatom őt, mint szives házi gazdát s azt hiszem, hogy ezuttal még az a kis idegenkedés is elpárolog szivedből, mely benne eddig akaratom ellenére rejtett. Ime tehát, van szerencsém őt bemutatni, mint a dísznótörök szerzőjét és adóját.

TÁRCZA

EGY BARÁTOMHOZ

Ne higgy soha a boldogságban,
 Mert az esalóka képzélet;
 Midőn azt hiszed, elérted már,
 Arról győződsz meg: nincs veled.

Ne higgy a nőnek, ha mondja,
 Hogy egyedül téged szeret;
 Mert e szavával megcsalja
 Mind önmagát, mind tégedet.

Lásd! Nekem volt egy drága lény,
 Ki elhitette, hogy szeret —
 S hiszékenységem jutalma
 Szívem szétlútlátása lett.

Szívembe, hol ez idejig
 Vágyak és remények éltek:
 Most pusztá rom, sivar való
 Vad rémei költözének.

Hermann István.

A TÉL

— Tárcza összevessés —
 IRTA
 —aa—

Nagyon sokat össze-vissza irtak már a tél zordságáról, ugyannyira, hogy az embernek szinte el megy a kedve olvasni valamit tél apóról.

Tekintsük csak közelebbről, nem olyan visszataszító ő, mint a milyennek festik. Igaz, hogy haja szürke, néha egészen fehér, lehelete fagyos és dermesztő, de csak azoknak, kik nem ismerik közelebbről, vagy nem is akarják ismerni.

Persze, ha csak egy meleg szobából hallgatjuk berzenkedéseit s kedvetlen mormogását, félelmetesnek tűnik fel. De úljunk csak fel egy szánkóra, kössük fel a koresolyát s midőn vigan haladva a havon vagy jegen, az élvezettől kipírult arcunkra reá nyomja hűsítő esőkját, mint egy köszönetet mondva, hogy nem vetettük meg őt, nem vetettük meg az általa nyújtott örömeiket, mindjárt más színben tűnik föl s kedvvel nyújtunk neki kezét. Ekkor aztán egészen eltűnik arcáról a zordság. Vonásai barátságos kifejezést öltenek s most mutatja meg csak, hogy ő gavallér is tud lenni, még pedig a javából.

S e tekintetben mind a három testvérét felülmulja. A tavasz szép, mikor szép, de ha neki zudul a sok eső, ugy, hogy az ember lábáról, ha kilép az utcára, lerángatja a cipőt — vagy eszimat a feneketlen sár, nem valami kellemes, hasonló természettel bír „ősz“ bátyja is.

A nyár még a legjobb szándéku embert is a vízbe vagy pedig a pinczébe kergeti, honnan csakis este mer előbujni, mikor a rekkenő hőség némileg esillapult.

zül Lonovics József Csanádmegye főispánja, továbbá Eszterházy és Majláth főispánok távol voltak.

Nem-mel szavaztak 200-an, köztük három bibornok, 42 főpap, gróf Cziráky János és gróf Szapáry országzászlósok, Szapáry István gróf Pestmegye főispánja, továbbá 3 herceg, 125 gróf és 27 báró.

Az indigenák (honosított külföldiek) közül 18 szavazott a javaslat mellett és 15 ellene, tehát mind a két fél meg lehet véltük elégedve.

Voltak pedig ezek: mellett herceg Szász-Coburg Fülöp, gróf Beckers Alfons, Bissingen Nándor, Degenfeld-Schomburg Béla, Lajos és Sándor grófok, Khuen Antal, Pallavicini Antal és Ede grófok, Porcia Lajos, Schönborn Ervin, Stahrenberg István. Bárók: Fechtig Arm. és Nándor bárók, Cavannag Emil, Mesznik Viktor, Piret-Bihain B., Rosner Ervin.

Ellene: hercegek: Lichtenstein, Schwarzenberg és két Windischgrätz. Grófok: Althán Róbert, Lamberg Ferencz és Károly grófok, Pallavicini Adolf, Alfréd, Béla, Hippolit grófok, Pergen Antal, Seibern Károly, Schaffgotsch Miksa. Báró Waltenskirchen Ernő.

Fővárosi levelek

(Saját tudósítónktól)

III

(240,000 forint. — Öngyilkosok. — Blaháné. — Két árva. — Utolsó szerelem.)

— január 15.

Kétszáznegyvenezer forint! Krisztuskám, mily hosszú szó. Ép oly hosszú szó, mint a milyen rengeteg összeg. Pedig hát csak annyit vittek el a mult héten egész eszenben a postapalota udvaráról. A „tiszelt“ tolvaj urak nem is haboztak. Természetesen, hogy nem látta senki a rablást. Hogy is lehet ilyesmit föltenni a mi rendőrségünkről. Mire valók volnának itt, ha csak a vak kódisokat be nem kísérik. Most persze keresik nagy erélyvel a tolvajokat. Mert annyit már kifundáltak, hogy egy nem vihette el azt a vasládát, mely magában véve 25 kilogramm súlylyal bír. Le is fotografizottatta Thaisz főkapitány a vasládát, meg a kosarat, talán sikerül ezeket az értékes tárgyakat meglelni. A pénzt, no azt aligha fogják többé látni. Hiszen minek lopták volna el! A mint mondják, a tisztelt tolvaj urak visszaküldtek volna a postának tízezer frtot, jutalmul annak, ki a tolvajok megkerítésére 3000 frtot tűzött ki jutalmul. A levélkében meg volt jegyezve, hogy három ezer forintért nem érdemes 240 ezret keresni. A milyen szenzációt keltett annak idején ez a lopás, ép úgy hallgatnak most az egész ügyről.

Sokkal érdekesebb tárgy van a napirenden. Az öngyilkosságok.

Mennyire sülyedtünk! Nincs az a nap az új évben, melyen legalább is egy öngyilkosság ne történt volna. És milyen öngyilkosok. Valóságos gyerekek, a kik azt se tudják, minek teremtette őket az Isten. Hogy mi viszi őket az ily utálatos lépésre, azt bizony nehéz bebizonyítani.

Minap egy 13 éves tanuló agyonlőtte magát, mert a tanár megdorgálta, én Istenem! Mi lesz még ebből. Még megérjük, hogy egy tanuló, ki secundát kap, azzal fenyegetődzik majd, hogy öngyilkos lesz, ha „kitűnőt“ nem kap „secunda“ helyett. Sőt annyira vagyunk az öngyilkosságokkal, hogy együttesen két-három személyt vet véget életének, a minő példa rá a szerencsén utcai tragoedia, hol hárman lötték agyon magukat.

Csodálkozásunkat kell kifejeznünk a felett, hogy az öngyilkosok majdnem mind az értelmes osztályhoz tartoznak. Orvostanhallgatók, bankhivatalnok, kereskedősegéd, katonatiszt, csak úgy egymásután átszállnak saját akaratajuk folytán a más világra. Valóságos divat ez az öngyilkosság.

S hogy valamennyien tervszerűleg járnak el, mutatják a hátrahagyott levelek. Ily levél nélkül nem is lesz senki öngyilkos; alkalmasint azért hagyának hátra ily leveleket, hogy ez által tudomást vegyen róluk a közönség — haláluk után, ha már az életben nem akarja ismerni. Föltűnést akar kelteni mindenki öngyilkossága által, pedig kár ezért, ma már annyira megvagyunk szokva, hogy föl se tűnik. Hagyjanak tehát föl azok, a kik öngyilkosi szándékkal élnek (biztos vagyok benne, hogy ma is legalább tizen vannak ilyenek), nem érdemes ma már az embernek agyon löni se magát. Hátha a tulvilágon nem lehet oly vígan élni, mint itt!

Blahánét hallottuk a mult héten énekelni. No, de ne higyük, hogy a népszínházban. Óh nem! csak egy hangversenyben, melyet a „Balaton-egylet“ rendezett, lépett föl, a mint mondják utóljára. Nem, nem, az nem lehet. Nem engedi azt a fővárosi közönség, ki annyira szereti Blahánét. Igaz, hogy egyelőre nem lép fel a népszínházban, de ez csak mende-monda. Nem hishetjük, hogy Evva a népszín-

ház igazgatója ne szerződtesse újra. Azt hallani, hogy Glaser impressárió, ki Blahánét egy külföldi köruttra szerződteni akarta, felültette a művésznőt, a körútból nem lesz semmi. Annál inkább reményli a fővárosi közönség, hogy nem sokára ismét hallatja pacsírtá hangját a népszínházban. A „Két árva“ című darab első előadásán Blaháné már részt is vett, de csak mint néző. Ugy látszik, hogy mégis csak vissza-vissza csalogatja a népszínház egyik oszlopát.

Mint fent említém a „Két árva“ ismeretes párisi boulevard dráma került a mult héten újdonsággul színre. A népszínház személyzete által előadott dráma — valóságos dráma! Üres is volt a színház, kivéven a karzat, az zsufolva volt. A zsebkendőknek sok dolguk volt. A darab nem maradhat soká a műsoron, különösen ily rossz szereposztással. No, de hogy is kívánhatunk egy operette személyzetétől egy drámai előadást. Spongyát rá.

Érdekes bemutató volt pénteken a nemzeti színházban. Dóczy Lajos a „Csók“ szerzőjétől színre került az „Utolsó szerelem“. Történeti vigjátéknak nevezi a színlap, pedig inkább dráma.

A darab már jó előre nevezetessé lett. A tavalyi Teleki pályázaton konkurált, de miután nem volt megnevezve, milyen darab, egyszerűen kizárták. De Csiky, ki a Teleki pályázók bírálója volt, nem hagyta említés nélkül a darabot, hanem boncsolás alá vette s kevés jót mondott róla, a nélkül hogy tudomása lett volna arról, hogy Dóczy a szerzője. Természetes, hogy Dóczy sem hagyta szó nélkül az „önhatalmú“ bírálatot s nyílt levélben megezőfalta Csiky bírálatát. Ezzel nem elégedvén meg, benyújtotta a nemzeti színháznál s egyuttal átengedé Grill udvari könyvtárosnak kiadásra. A darab csinos kiállításban meg is jelent karácsony előtt s a közönség mohón kapkodott érte. Paulai pedig színre alkalmazta s így került az a mult héten színre. Nem esoda tehát, ha a nézőtér zsúfolásig megtelt szép közönséggel. Az előadásról keveset mondhatok, legfeljebb azt, hogy pazar kiállítással került színre. Színpadi hatása a darabnak nincs, vagy nagyon is kevés. A darabnak csak két szép jelenete van, mely színpadi hatásnak bizonyult. Igen szép jelenet az első felvonás vége, midőn Laefi megkéri Drugeth Mária kezét. Nagy Imre, mint Laefi, jól megállta helyét, szépen szavalt. Első sorban azonban Márkus asszonyt kell említenem, ki Catherinát, Carrara leányát kitűnően ábrázolta. Az egész előadás alatt, kivéven az utolsó jelenetet, férfiruhában jelenik meg, s igen csinosan néz ki. Hetényi mint löfő, Molnárné mint Anselma (Catherina szobaleánya, Beresényi mint Lajos király és Adorján Berta mint Daczi (Drugeth Mária apródja), szépen szavaltak. Helvey Laura Drugeth Mária szerepét nem nagy sikerrel adta. Nagyon is büszke Mária volt. Az első előadás alkalmával hivaták a szerzőt, de az nem levén jelen, Náday mondott helyette köszönetet. A darab mindenesetre még többször telt házat biztosít a nemzeti színháznak.

Passepartout

Külömfélék.

A csabai kaszinó bál. Már hetek óta tartotta izgatottságban Csaba város szépeit a készülődés a báli saison egyik legszebb mulatságára. Képzeltük, hányszor lebbent el ajkairól egy-egy sóhaj, mert tudni akarták volna már előre, hogy fog majd sikerülni, hogy is fognak majd ott mulatni? Nem egyet szállt meg a gondolat, kivel fogja majd lejteni az első táncot? Ki nyújtja majd számára az első virág csokrot? — Ma mindez meg van oldva s most már csak az alig mult kedves emlékeket idézik vissza s oly jól esik ezek felett ábrándozni! Majd ez, majd az jut eszükbe s mindig jobban-jobban mélyedve bele, hallják a zenét, látják maguk körül a párokat táncolni, táncosukat látják feljök sietni, — ekkor ocsudnak csak fel melázásukból: Jaj istenem, hogy ez mind csak képzelet volt. — De hát így van az, mikor egy fényes bál emlékeit viszi magával az ember. Csütörtökön ment végbe az idei farsang első s legfényesebb bálja Csabán. A rendezőség elővigyázata, mindenre kiterjedő gondoskodása, mit egész idő alatt szem elől nem tévesztett, hölgyeink elismerését méltán érdemelte, mert általánosan véve, mindnyája nagyon jól mulatott. Ezt saját vallomásukból is igazolhatjuk, de meg a szétoszlás ideje is erre mutat, mert nem sok hiba volt a reggeli öt órának, midőn a bál véget ért. Ritkán lehet oly fényes hölgykoszorút látni, mint láttunk csütörtökön a kaszinó bálban. Szinte zavarba jött az ember, mert bármire tekintett, tekintete mindenütt igéző szemekkel találkozott. Vidékiek is szép számmal jelentek meg ez alkalommal s hisszük, hogy ők is kedves emlékeket vittek magukkal a csütörtöki bálról s örömmel gondolnak még sokáig vissza a csabai kaszinó bálra.

r. Hymen. Békési János rendőrkapitányi hivatalnok Titl Emilia, Réz Zsigmond kir. ügyészégi kivatalkok pedig Schröder Helén kisasszonnyal váltottak jegyet. — Sok szerencsét és boldogságot kívánunk az ifju jegyeseknek.

r. Gyulán e hó 14-én vezette oltárhöz Márki János orosházi fiatal ügyvéd menyasszonyát Terényi Ágnes kisasszonyt. — Felhőtlen boldogságot kívánunk!

A szarvasi vadász-egyesület körvadászatát a kákai pusztán tartotta meg. A többek között 123 db nyúl lövetett meg. Este a szarvasi uri kaszinóban vadászvacsora volt.

A gyulai kaszinó legutóbbi tisztújító közgyűlésén elnöknek Ladies György, alelnöknek Kövér László, igazgatónak Csasz Gyula és jegyzőnek Lukács Endre választottak meg. Egy elite bál rendezését is elhatározták, mely február hóban fog megtartatni.

A gyulai polg. leányiskola igen sok szép és értékes iskolai felszerelvényt kapott a vallás- és közoktatás-ügyi miniszter urtól.

A b.-csabai iparosifjak önképző- és segélyező-egylete e hó 13-án tartotta évi közgyűlését. Pénztári jelentése a mult évről a következő: bevétel volt 339 frt 29 kr, kiadás 334 frt 36 kr, maradvány 4 frt 93 kr. Az egyletnek összes pénze 125 frt 93 kr. Elnöknek választott Juhász Ferencz, alelnöknek Danielisz András, titkárnak Fábry Károly ügyvéd, pénztárnoknak Zvaratkó Pál, igazgatónak Frnda János, jegyzőnek Nádasz Elek.

A b.-csabai iparosifjak önképző- és segélyező-egylete 1884-ik évi február hó 2-án, az egyleti könyvtár javára, a közbirtokosság alsó nagytermében zártkörű táncvizalmat rendez. Beléptidij. személyjegy 1 frt, családjegy 2 frt. Kezdeté 8 órakor. Jegyek előre válthatók Gärtner Adolf ur kereskedésében. — Mint halljuk, a rendezőség ugyancsak fírad, hogy a táncmulatság minden tekintetben sikerült legyen.

A b.-csabai kereskedők jövő hó 9-én a közbirtokosság dísztermében zártkörű táncvizalmat rendeznek. Beléptidij személyenkint 2 frt, családjegy 4 frt. Jegyek előre válthatók Gärtner Adolf és Klein Ödön uraknál. A tánczestély hihetőleg egyike lesz a legfényesebbeknek. Kívánjuk is, hogy minél nagyobb anyagi siker legyen a fíradhatlan rendezők jutalma.

Az orosházi koresolyázó-egylet f. hó 26-án tartja táncvizalmát.

r. A b.-gyulai nőegylet évi rendes közgyűlését február 3-án tartandja meg.

A k.-ladányi „Polgári olvasó-egylet“ könyvtára javára táncmulatságot tartott. A mulatság fényes volt, de — defecizettel végződött.

r. Ifju Miskueza György egyike Gyula város legvagyonosabb földműveseinek, e hó 13-án rövid betegeskedés után meghalt. Temetésén, mely 14-én tengernyi nép részvétele mellett nagy pompával ment végbe, képviselve volt Gyulaváros, melynek képviselője, és Békésmegye, melynek bizottsági tagja volt. — Béke poraira!

Gyomán a gyermekek között — mint értesültünk — a roncsoló toroklob nagy pusztítást visz véghez.

Szegény Farkas Sanyi ugyancsak megjárta. Beállit a héten czeplédi zenekarával Csabára, hogy mielőtt külszörbe menne, itt bucsú-hangversenyt rendezzen. De hiába hajtotta ő mindig csak azt, hogy, ha Szarvason bevettek 164 forintot, itt is bejön tán annyi, mert számét, száját eltátotta, mikor látta, hogy összesen csak hatan jöttek a hangversenyt meghallgatni s bár mennyit olvastatta is a begyűlt sok pénzt, csak nem volt az több 4 (négy) frtnál. Természetesen a hangverseny elmaradt. Nem győzte eléggé mondogatni, hogy ugyan minek Csabának ez a szép nagy színház, ha egyszer nincs, ki oda menne. A szarvasi 164 frtból 80-at hagyott itt s miután innen Gyulára törekedett, a többi szarvasi pénzt bizonyosan ott hagyta. — Szegény Sanyi, pedig mégis csak megérdemelt volna egy kis pátolást.

r. Vasuti szerencsétlenség. Gyulán f. hó 15-én este a sarkadról jövő esti vonat — a Bodoki-féle tanya közelében — egy eddig ismeretlen, öltözetéről az iparos osztályhoz tartozó férfiú, ki a síneken feküdt, ment keresztül. Csak másnap vették észre a szerencsétlenséget az örök s rögtön bevitették a esontta fagyott hullát a kórházba. — A szerencsétlennek a fejét tökéletesen összezúzta a kerék s ballábát is eltörte. Nem tudni, öngyilkossági szándékból-e, vagy vigyázatlanságból került a vonat alá.

Tréfalódzás a katonai subordnatióval. Orosházi illetőségű Dénes Lajos — írja az „Orosházi Ujság“ — ki az őszszel lett besorozva és Csabán állomásozott, a napokban haza lett hívva egy valamely lakadalomba. Hogy haza jöhessen, őrmesterénél jelentkezett, ki azonban nem akarta haza bocsátani. Az ifju erre semmit sem hederítve, engedély nélkül mégis haza jött; erre azonban már két napra mint szökevény köröztetett s a községi előljáróság által Csabára kísértetett, hol engedelmiségeért 7 nap áristomot kapott.

Bál után. A bálból haza jövő hölgy ásitva veti magát a karszékbe és bágyadt hangon mondja férjének: Jaj de unalmasak azok a bálók! Csak most látom be, mily fűd mulatság az. — És e tapasztalatért kellett nekem 200 frtot kidobni — mondá a férj kedvetlenül. — Nos talán ez a tapasztalat nem ér meg nekem 200 frtot?

A szép magyarviselet, né mint a finomított esikőruha, állván lackos eszimből, patyolat ingből, továbbá pántlikás pörge kalapból, nagy bosszúságot okozott egy somogyemei jegyzőnek. A jegyző ugyanis uri ember s azért I. osztályon utazik a vasuton, de szereti az említettük szép magyar viseletet s olyanban is jár. Természetes, hogy ebből a coupéból szokatlan az ilyen utazónak a kiszállta s azért, a mint a „Zala“ írja, nem esekély feltűnést keltett, midőn a Zákany felől jövő vonaton egy I. oszt. kocsiból egy ilyen deli férfiú pattant a Perronra Keresték, kutattak, hogy ki lehetett, ráfogták, hogy ő a Savanyú

Józi. El is vitték a városházára, hol a szép magyar viselet üldözése fölött elkeseredetten igazolta magát, mire aztán szabadon bocsátották.

— Kalap szénából. A nánási szalmakalapnak nagy hirve és kelendőse van országwide. A nánásiak egy lépéssel tovább mentek, most már szénából készítik nekik kalapokat, még pedig oly sikerrel, hogy az új iparág a legszebb jövőnek néz elé. A szénából font nyári kalapok a selyemhez hasonlatosak s az országos kiállításon is befignek mutatni.

— Rémkrónika. Az „Italie“ írja a következő rémtörténetet, a mely állítólag Madridban történt volna. Egy kőműveshez a napokban két elegáns ur jött, felkérték vegye szerszámaikat és kövesse őket; kevés munkáért fejedelmi jutalmat ígértek neki. A kőműves a mint a két ural zárt kocsiba ült, azok halántékának pisztolyt szegeztek és szeméit bekötötték. Fél órai kocsizás után a kőművest egy kis szobába hurcolták, a hol egy szép fiatal hölgyet látott összekötözve s könyvekben uszva. A két elegáns ur egy sötét lyukba vitte a hölgyet s a kőművest pisztolyal kényszerítették, hogy a nyílást falazza be. A szegény ember a nagy rémületől közel állt az örléshez, de azért megtette a mit kívántak tőle. Mikor munkáját bevégezte, egy üveg borral kínálták meg, a miben valószínűleg altatószer lehetett, mert a kőműves mikor magához jött, már az utca kövezeten találta magát. Rögtön értesítette a rendőrséget, de a titoknak még eddig nem tudtak nyitjára jönni.

— Az öreg gulyás. A hortobágyi gulyások bálján Polgári András egy 80 éves öreg gulyás fiatalos könnyedséggel rakta a csárdást. Kérdezték tőle, hogy olyan jól bírja-e még? — Hej öcsém — felelt önrizzel az öreg — a jó aczélnak utolsó darabja is jó marad.

— Intelligens koldus. Londonban nem rég egy utcai koldust fogtak be, a ki rongyos ruhájában vakmerő módon alkalmatlankodott a járó-kelőknek, a kihallgatásnál azt vallotta, hogy ő a koldulást csak tanulmányképen űzi s valóban feltűnt a bíróságnak a koldus előkelő modora. Hosszabb faggatás után be is vallotta, hogy ő az „Echo“ című londoni lap munkatársa, csak azért koldult, mert szerkesztője megbizta, hogy a koldusokról cikket írjon. A mi a koldus élethez tartozik, azt ő mind megpróbálta, csak az nem esett programjába, hogy elfogják. Miután a bíróság meggyőződött szavai igazságáról, az álkoldust szabadon bocsátotta.

— A halálfejtű asszony. Így neveztek egy orosz milliomos grófnőt, mert feje nagyon hasonlított egy esontvált koponyájához. A negyvenes években, midőn Berlinben töltött egy pár hetet, borzalommal vegyes kíváncsiságot ébresztett mindenfelé. A nemrég meghalt híres tenorista Mario hátrahagyott emlékirataiban írja, hogy ez a csodahölgy halálisan szerelmes volt belé. Pétervárott egykor illatos levélkét kapott, melyben találkára hívták. Ő szivobogva ment a kitűzött helyre: és e hölgygel állt szemben, a ki a legodaadóbb szerelmi nyilatkozatokkal fogadta. Mariot annyira megijesztette ez a szerelem, hogy még az nap megszökött Pétervárról. De a szerelmes halálfejtű nem lehetett oly könnyedén lerizni a nyakáról. Utána ment még Amerikába is. A szegény énekes, ha csak megpillantotta, az ájulás környezé. Utoljára Párisban látta. Mario a függöny nyílásán észrevette az egyik páholyban s kijelenté az igazgatónak, hogy fel nem lép, ha azt a hölgyet el nem távolítják. Az igazgató megígérte ezt neki. De alig énekelte el Mario első áriáját, a „halálfejtű“ páholya háttéréből előlépett és egy fehér rózsakoszorút dobott lábaihoz. Az énekes irtózáva nézett rá, aztán ájultan rogyott össze. Az előadást nem lehetett tovább folytatni. Pár nap múlva egy fiatal ember jelent meg nála és egy fűrt haját adott neki, a melyet a szerelmes halálfejtű nő halálos ágyáról küldött Marionak, a ki e hirre megkönnyebbülve sóhajtott fel és igen szívesen elfogadta a hajfűrtöt.

— A tánczó klerus. Rendkívül komikus eset játszódott le pár nap előtt az antwerpeni színházban. A „Hugenották“ című operát adták, a hol egy sereg pap, püspök és érsek szerepel. Ezeket a statisztaalkalmazott katonák személyesítették. A rendező egy martinique-i francia, a ki az írt nem tudta kimondani, az előadás előtt pár szóval megmagyarázta nekik, mi a teendőjük. A negyedik felvonás végén a kulisszák mögül felszólítja őket a távozásra francia nyelven: sotez! (e helyett sotez: távozzatok!) sotez (írva sautez) annyit jelent, hogy tánczójatok! A katonák határozatlanul néznek egymásra és nem tudják mi tevők legyenek. A rendező még dühösebben sutogja: sotez done! Erre egy bátrabb katona, a ki püspöknek volt öltözve, megpróbálja engedelmessé tenni a rendezőnek: levegőbe emeli lábát — a példát kettő-három követi és csendes tempóban tánczolni kezdenek. — Sotez mais, sotez done! dühöng a kulisszák mögött a rendező. — Ha ő úgy akarja, miért ne tennék meg? biztatják egymást a félénkebbek és a sok püspök, pap, szerzetes, eszeveszett módon ugrálni kezdenek, mint a hogy a kantinekban szokták. Mennél jobban ordítja a rendező sotez! annál dühösebben folyik a táncz, míg a függönnyt a közönség harsogó kacajaja közt le nem bocsátják.

— Egy ifjú leány hősiessége halála kelte most Berlinben mely részvétet. Bülow bárónak két leánya a rumelsbergi tóhoz kocsiztak, hogy annak jégpáncélján élvezzék a sport gyönyörűségét. Egyszerre a tó egyik be-

nem fagyott helyén egy 14 éves fiú elsiklott s bele esett a vízbe. A szerencsétlen fiú már a halálhal vivódott, midőn az ifj. Bülow k. a., a ki mint kitűnő uszó ismeretes, egyenesen a vízbe vetette magát s a fiút megkapva addig tartotta a víz fölött, míg azt egy rud segítségével sikerült kimenteni. Ugyane pillanatban azonban a nemes megmentő eltűnt a habok között. Midőn ezt idősb nővére észre vette, ő is a vízbe ugrott s kereste hűgát a fagyos elemében. A körülállók fáradozásának sikerült az idősb leányt kimenteni, de az ifjabbnak már csak holttestét foghatták ki.

— Huszonnégy napi börtölés. Pár évvel ezelőtt gyakran volt szó Tannerről, a híres amerikai börtölről, a ki fogadásból egy ízben 40 napig nem vett magához semmi táplálékot s meg is nyerte a fogadást. Most Tannernak egy önkénytelen utánzója akadt, szintén Amerikában, Milvankeeben, neve Anderson Lajos, vasuti munkás. November 15-én helyét elhagyta s La-Crosse felé ment munkát keresni. Útközben éjjel borzasztó vihar támadt, mely elől menekülve, egy szénakazal alá bujt, egyszerre az egész kazal ráomlott s ő nem volt képes abból kibontakozni. Kiáltott, de senki nem hallotta; december 10-en több fiú játszott a kazal körül s azok fedezték fel, zajt csaptak s az oda ért békébiró s két rendőr az eltemetett embert kiszabadították. Midőn kérdezték, hogy mióta van a kazal alatt, nem tudta megmondani; arra emlékezett, hogy 15-én omlott rá s hogy az idő neki borzasztó hosszúnak tetszett. Ez idő alatt annyira elsoványodott, hogy csipőinek esontjai átfurták husát. A széna, mely legközelebb érintette testét, izzadságától egészen elrothadt a rajta levő ruhával együtt. A szerencsétlen kiéhezett embert azonnal elvitték La-Crosse kórházába, hol most mindenki érdeklődik egészségi állapota iránt.

Irodalom.

A „Nemzeti Ujság“ — ha méltányolni akarjuk — meg kell vallanunk, alig akad fővárosi politikai napilap, mely túl tesz rajta. Czimáján egyebeken kívül rendszeresen alkalmi illusztrációkat hoz, melyek érdekesítően tüntetik élénk a napi események főbb alakjait. Terjedelmes tartalma pedig élénken szerkesztve bő tájékozást nyújt nemcsak a hazánkban — de a külföldön történetekről is. Ha t. olvasóink meggyőződést óhajtanak maguknak szerezni, hogy e rohamosan terjedő politikai napilap, mely (a mi igazán hallatlan) naponként érdekesnél érdekesebb mellékletekkel kedveskedik előfizetőinek, valóban megérdemi a pártolást, s hogy e „pártolással“ az ember önmagát pártolhatja, rendeljék meg és — megvagyunk győződve — ajánlatunkat senki sem fogja méltatlannak találni. — Előfizetési ára: Egész évre 12 frt. Félévre 6 frt. Negyedévre 3 frt. Havonként tehát csak 1 forint! Előfizetésre legcélszerűbbek a postautalványok.

CSARNOK

EGY ÉV ELŐTT ÉS MOST

— Csevegés —

IRTA

JENEVI BÉLA

Brrr! . . . Most is borzalommal emlékszem ama hideg és csikorgós télnek előttem örökké emlékezetes estéjére, midőn a zárt kapu előtt több mint két óra hosszat varakoztam, keserves fogvagyogás közt folyton rángatva a csengettyűt.

A dolog úgy történt, hogy egy szomszéd jó barátomnál egy este elevegtem bizalmas beszélgetéssel, a gond-üző pipa kellemei között körülbelül tízenegy óráig. Csak ekkor jutott eszembe, hogy haza kellene már mennem. El-dobtam tehát a pipát s egy perc alatt a kapunál termettem.

No, most — gondolám — meggyűlik a bajom a házmesterrel. Mikor tudom őt felbreszteni, hogy nekem az ajtót kinyissa.

Nagy nehezen sikerült előhívnom a házmestert, ki a szokásos zárpénz megfizetése után haza bocsátott.

Azaz, csak ki az utazára. Mert az én otthonom kapuja is csukva volt.

Meg fogtam tehát a csengettyűhuzót s jól megráztottam.

Nem jön senki.

No, ha ezt nem hallottad házmester barátom, majd másképp kezdem — gondolám — s úgy neki mentem annak a csengettyűhuzónak, hogy azt hittem, ledől a ház.

Nem ért semmit.

Most mit tegyek? Húztam, rángattam azt a csengettyűt teljes erőmből csaknem két egész óráig.

A házmester csak nem hallatta eszozogós lépteit s engem már majd meg vett az Isten hidegje.

El mentem volna már valamelyik vendéglőbe, ha a hónap vége erősen nem szoritotta volna zsebemet; mert nálunk — diákoknál — szokás, hogy a hónap végén tartózkodunk egy a kávéháztól, mint a cigizgatól.

S bizony még künn halok a tél kellő közepében az utcán.

Szídám a főkapitányt rendeletével s rendőreivel, a házmestert egész pereputtyával.

Már nem tudtam mit tevő legyek, midőn egy szomszédasszonyom, ki ugyanabban a házban lakik s ki valami mulatságról jött haza két szép leányával, kulccsal kinyitá a kaput, kacagva jegyezvén meg, hogy elrángathattam volna én a csengettyűt hajnal hasadtáig is, a nélkül, hogy valaki meghallotta volna, mert az tegnap helyéről levétetett.

Szépen megköszönve szomszédasszonyom szivesességét, hogy megmentett a megfagyástól, szobámba igyekeztem, melynek meleg kályhája csakhamar rendbe hozta megme-redd tagjaimat s a barátságosan reám tekintő képek gyorsan elfeledtettek velem a történeteket.

Egy év mult már el e kis epizód megtörténte óta, megrakva búval és örömmel. S most itt vagyok szülőföldemen, a délibábos alföld egyik legkedvesebb helyén.

Kis szobám csendes falai között gondolkozom.

Most jutnak eszembe ama válságos percek, melyekben a fővárosból el kellett távozzom.

De micsoda zaj az? Miféle láрма üti meg füleimet? Kinyitom szobám kis ablakát, hogy meg nézzem a csendes falu föllármázóit.

Hosszú csapatot látok ablakom előtt elvonulni. Elöl mennek a tisztos vének párvával, bizalmas, csendes beszédben, szájukban kurta száru pipa. Ifjabb házások hosszú sora halad a vének után. Utánuk vig tánczos legények, tenyerök csattog, örömköltésük és tánczuk — mit elég ügyetlenül lejtenek — nevetésre készítik a szemlélőt. Kezükben gömbölyűre fonott kalács vagy egy üveg karcos. Ezek sora után jön a menyasszony s vőlegénye. A boldog párt a zene követi.

A legények kurjantása, a gyermekcsapat kacagása s ugrándozása szokatlan alakot ölt a különben is néptelen utcának s azt oly viggá teszi.

A mint az utolsó lakodalmaszó is elhaladt ablakom előtt, szobámba huzódtam vissza. Éppen ma egy éve annak a kellemetlen estének, melynek felét az utcán töltöttem volt; és végig futott rajtam a hideg e gondolatra...

KÖZGAZDASÁG.

Beteg cserepes virágok kezelése.

Elég gyakran előfordul, hogy a cserepes virágok vagy a fagy, vagy táphiány, vagy a helytelen öntözés miatt egyszerre elhullatják leveleiket s felülről lefelé elfonyadnak, sőt elhalnak.

Az azáleakon, metrosiderok-, erikakon stb. ha a föld kiszáradása miatt fonyadtak el — többé segíteni nem lehet; ezeket tehát jó lesz a kiszáradás ellen oltalmazni, mert az öntözés után a növények biztosan elhalnak s legfeljebb csak hideg földbe kiültetéssel lehet valami keveset segíteni. Táphiány esetén, mit a levelek sárgulásáról ismerünk fel, más, jobb földbe való átültetéssel segítünk.

A hideg ezen növényeknél ritkábban ártalmas, mint a szárazság és nedvesség, vagy legálább hideg esetén könnyebben életre lehet őket hozni s a legelső teendő, mit ilyenkor végezzünk, az erős visszametszés. Azon növényeket pedig, a melyek csak ugynevezett melegágyi földben tenyésznek, minden esetben csaknem biztosan meg lehet menteni.

Az elfagyott és száradni kezdő narancsfákat azonnal meg kell jól metszeni, a kádból kivenni, a gyökereket is megmetszeni és szabad földbe egy ágyba ültetni, melyet a melegágy módjára 2 láb vastag lótrágyaréteggel kell ellátni. A törzs és galyak, melyeknek sebei oltóviaszszal bekenetnek, mohával bekötendő, mely kedvező helyzetben a fa a nyári hónapok alatt kihajt. Ha ez őszig nem történnék, ismét cserepbe kell ültetni, átteleltetni és a következő májusban ismét a leirt kezelésnek alávetni. Már megtörtént, hogy elfagyott narancsfák csak a harmadik évben hajtottak rügyeket az ágak tövén, melyekből új lombzat fejlődött. De ha a törzs kérge alatt semmiféle zöldet nem találunk, akkor legjobb az egészet azonnal kidobni.

A leander és granatfák, ha télen át sokat szenvedtek, sokáig maradnak halottszerű állapotban. Ezeket is jól megmetszve szabadba ültetjük, de a trágyaágy nélkül. Sok víz és napos hely rövid idő alatt ismét helyrehozza őket. Kisebbszámú cserepes növényeket, melyeknek a myrtus, fuchsia, rózsák stb. a sorvadás kezdetén azonnal át kell ültetni, erősen visszametszeni, mérsékelt nedvesen tartani s egy árnyékos melegágyba állítani. A dudvaszerű növényeket rothadás esetén rögtön

meg kell tisztogatni és szénporral behinteni. A beteg hortensiat kissé árnyékos helyre szabad földbe kell ültetni.

Az erősen kiszáradt növényeket nem szabad egyszerre erősen megöntözni, hanem lassanként kell a szükséges vizet gyökereikhez juttatni.
„M. Föld.”

Egy jó tejelő tehén tulajdonságai: nőstényes jelleg, kicsiny, finom, elől keskeny fej, finom, kicsiny és már alapjuktól fogva vékony szarvakal, finom bőrű fülek minél több fülzsírral, széles, tág mell, hordó alakú test; inkább vékony, nem nagyon hosszú lábak; vékony, hosszú fark; finom, laza bőr, finom szőr; nagy mély, teli, előre és hátra elnyúló, majdnem négyszögletes, lehetőleg meztelen tőgy, a melynek a tejés után landadtnak és üresnek kell lennie, nem pedig durvának és husosnak; továbbá erős tejidegek sok csomóval és nagy tejgödrökkel. Az állatnak továbbá a tejelési időszak alatt a bő eledel és teljes egészség daczára soványnak kell lenni. Az elsorolt tulajdonságoknak csak akkor van értékük, ha közülök több együttesen fordul elő a tehénekn.
„M. Föld.”

Szerkesztői üzenet.

H. A. urnak Gyulán. A lapot rendszeresen küldjük s ha önök Gyulán még sem kapják rendszeresen, annak csak a gyulai postahivatal lehet oka, mert innen a postahivatal rendszeresen küldi Gyulára. Mihelyst ezután valamelyik számot nem kapják, tudósítsanak bennünket. Üdvözlöt.

Felelős szerkesztő **Tóth Ferencz**

Ház bérbeadás.

B.-Csabán, főtér 889. sz. a., a postahivatal tőszomszédságában egy egészen külön álló ház kiadó.

A bérbé venni szándékozó közelebbi értesítést nyerhet levél által alólírott tulajdonosnővel M.-Kovács házában.

Özv. Takács Sámuelné.

KISS JÁNOS

FÉRFI-SZABÓ ÜZLETE

B.-Csabán, vasut-utca 826. sz.

Fábry Sámuel ur bazár-épületében.

Ajánlja dúsan berendezett

FÉRFI-SZABÓ ÜZLETÉT

készít a legkülönbébb és legfinomabb, ugymint

Reichenbergi, brünni szövetekből, angol és francia cangarnból, peruvien kelmékből
FÉRFI ÖLTÖNYÖKET

a lelegegánsabb, mindig a legújabb divatú szabás

S A LEGMÉLTÁNYOSABB ÁRAK MELLETT.

Megrendelések kiváló pontosan és gyorsan eszközöltetnek

6-6

FÁBRY SÁMUEL

(ezelőtt Fábry János)

SZIJGYÁRTÓ

B.-CSABÁN

vasut-utca 826. sz. saját házában

(Alapított 1843-ban)

ajánlja jól berendezett üzletét melyben kaphatók: lószerszámok ezüst, nickel, pakfong, talmi-arany és egészen feketés, erős ígás lószerszámok, gyeplők, finom angol hajtó száraz, eredeti angol **nyergesek**, lovagló kantárok, len- és gyapju hevederek, kengyel szijak, nyereg izzasztók, zablák, sarkantyúk, lovagló- és agarász ostorok, kefék, lószőr keztük, szarvasbőrök, továbbá finom **lópokrócok**, Nemensec-féle bőrkenőcs, bőr lack, nyereg szappan, angol bőrfesték stb. stb.

Megrendelések gyorsan és pontosan, jutányos áron eszközöltetnek.

12-6

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Ugyanitt egy jó családból való fiú **tanoncznak** felvétetik.

Rosenbaum I. sirkőraktára

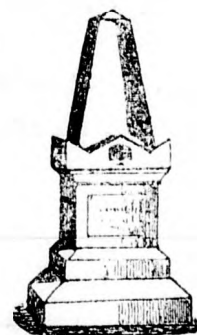
B.-Csabán

a szegedi és kecskeméti országos kiállításokon arany és érdem-éremmel kitüntetésben részesült fentírt sirkőraktartulajdonos ajánlja nagy számban készletben lévő

SIRKŐVEIT.

Lévén a bányatulajdonosokkal egyenes összeköttetésben, abban a helyzetben vagyok, miszerint bármely hasonló üzlettel versenyezni képes vagyok. Továbbá kőfaragó munkák épületekhez szintén a legjutányosabban készítettetnek. Ugyanitt a legjobb minőségű **valódi szalon-köszén** kapható.

6-6

TÓTH FERENCZ KÖNYVNYOMDÁJA

B.-CSABÁN

FŐTÉR 890. SZÁM ALATT - A POSTAHIVATAL TŐSZOMSZÉDSÁGÁBAN

AJÁNLKOZIK

MINDENNEMŰ KÖNYVNYOMDAI MUNKÁKNAK
JUTÁNYOS ÉS DISZES ELKÉSZÍTÉSÉRE

UGYANITT

EGY ISKOLÁZOTT FIÚ KEDVEZŐ FELTÉTELLEL TANONCZNAK

FELVÉTELIK